

Reportage

+ Veertien levens op pauze: statushouders slijten hun dagen in tochtige tractorshowroom: 'Ik ben praktisch dakloos'

Senna Brammer, Marije de Leeuw

07-02-26, 07:00

[Luisteren](#)

[Delen](#)

Mohammad in zijn container aan de Stetweg. © Foto jffoto/Vincent de Vries

BAKKUM De een vindt het een voorbeeld, de ander schaamt zich de ogen uit de kop. De huisvestingslocatie van statushouders in Bakkum houdt al jaren de gemoederen binnen en buiten het dorp bezig. Behalve de statushouders zelf, weet niemand hoe het écht is om dag en nacht in de oude, tochtige showroom te leven. Twee verslaggevers brengen een nacht door aan de Stetweg.

In de grote loods is het koud. Een gure kilte die in je lijf trekt als je er niet naar kleedt. Ooit stond deze showroom vol met landbouwmachines, nu wonen er veertien statushouders. Erik Hordijk – dikke jas – staat in de startblokken om de verslaggevers een

rondleiding te geven door hun onderkomen voor de nacht. Langs de wooncontainers, de keukens en de unit die door moet gaan voor badkamer.

Sinds dag één zet Hordijk zich – samen met anderen – als betrokken dorpsbewoner in voor de statushouders aan de Stetweg, waar zo'n anderhalf jaar geleden een loods op stel en sprong werd omgebouwd tot huisvestingslocatie. 'Omgebouwd' is niet helemaal het juiste woord: er werden twintig containers in gekwakt, wat installaties aangelegd en een aantal gemeenschappelijke ruimtes gecreëerd.

Hordijk kent alle bewoners, en alle bewoners kennen hem. Hij helpt de mannen met de taal, praktische zaken als wifi en staat hen juridisch bij in het conflict met de gemeente. De eerste stop van zijn rondleiding is een gemeenschappelijke ruimte, waar een pingpongtafel staat en een boksbal hangt. „Die heeft de beheerder opgehangen. Dat is ongeveer het enige wat er in die anderhalf jaar is aangepast.”

De loods aan de Stetweg. © Foto Ronald Goedheer

De écht belangrijke aanpassingen heeft de gemeente – de verhuurder van het pand – nog steeds niet aangepakt. De ventilatie werkt niet naar behoren, er is een aantoonbaar gebrek aan daglicht in de containers en het dak lekt. De bewoners trekken al vanaf het begin bij de gemeente Castricum aan de bel bij over alle gebreken. Daar werd tot nu toe nauwelijks gehoor aan gegeven. Daarom hebben de statushouders een advocaat in de arm genomen en zijn ze een bezwaarprocedure gestart.

”

Er is al eens een bewoner met de ambulance naar het ziekenhuis gebracht omdat-ie van deze trap viel

Erik Hordijk
Betrokken dorpsbewoner

„Pas op, gevaarlijk”, roept Hordijk als hij het steile, donkere trappetje naar de 'warme keuken' op klimt. „Er is al eens een bewoner met de ambulance naar het ziekenhuis gebracht omdat ie van deze trap viel.”

In de warme keuken – een van de weinige ruimtes mét verwarming – staat de 28-jarige Hassan uit Jemen 'gewoon' kip met rijst te bereiden. Een geurenmix van komijn en kurkuma vult de ruimte. De keuken heeft een losstaande inductieplaat, een klein aanrecht met wasbak, een koelkast en een kleine oven. Meer plek om te koken zou fijn zijn, vertelt Hassan, maar dat is het ergste niet. „Er zijn hier muizen”, zegt hij.

Twee slokken water

Onderweg naar de container waar de verslaggevers de nacht door zullen brengen, laat Hordijk zien dat het een flink stuk lopen is naar het toilet. Een nachtelijk toiletbezoek komt thuis nog weleens voor. Maar de onaangename temperatuur en de wetenschap dat er ook muizen in de loods wonen, zorgen ervoor dat de verslaggevers de rest van de avond niet meer dan twee slokken water drinken.

Alle containers staan pal op elkaar. Ze zijn 5,5 bij 2 vierkante meter. Meer dan een bed, een bank, een bureau en een kast passen er niet in. Geen eigen toilet, geen wasbakje. Elke unit heeft drie ramen. Wie die open zet, hoort alle geluiden van de andere bewoners. Frisse lucht stroomt er door gebrek aan buitenlucht niet doorheen. 'Onze' container, beschikbaar gesteld door een statushouder die aan de buitenwereld wil laten weten hoe het écht is om hier te wonen, is sober ingericht. Dat zijn ze lang niet allemaal.

De wooncontainers. © Foto Ronald Goedheer

Hoe klein de ruimtes ook zijn, er zijn bewoners die hun container toch nog iets huiselijks proberen mee te geven. Mohammed 'Lange Mo' (35) uit Jemen, bijvoorbeeld. Uit zijn unit – midden in de hal, een klein zelf geïmproviseerd 'terrasje' – dreunt harde muziek. Eerst vlotte Arabische hiphop, dan het bombastische 'Skyfall' van Adele. Door de luiken van zijn raam ontsnappen gekleurde lichtstralen.

Vanbinnen lijkt Lange Mo's container net een miniclub. Paars sfeerlicht, overal laserlampjes, een grote tv in het midden. „Ik heb net nieuwe speakers gekocht, die ben ik aan het uittesten”, zegt hij. Boven zijn tv hangt kunst in de stijl van Johannes Vermeer, aan de deur een voetbalshirt met de kleuren van de Jemenitische vlag. „Vanavond hebben we hier een gameavond.”

Koude keuken

Even verderop, in de 'koude' keuken, is Mohammad 'Kleine Mo' (28) uit Syrië net klaar met het bereiden van een feestelijk avondmaal. Aanschuiven mag, meehelpen absoluut niet. „Nee, hoor. Jullie zijn mijn gasten”, zegt hij. Ondanks de twee kleine, vieze keukens, brengen de meeste bewoners elke avond uren door achter het fornuis. „Eten is onderdeel van onze cultuur”, legt Kleine Mo uit.

De tafel staat vol met pannen, bordjes en schaaltes. Hassan uit de warme keuken zet een schaalte met makmoura, een Jemenitisch gerecht met vlees, groente en brooddeeg en een bakje met zijn 'gewone' kip met rijst op tafel. Kleine Mo heeft een salade van komkommer, mais en tomaat gemaakt. En frietjes met kruidenpasta en knoflook. Ook nog kip in een kruidige saus naar recept van zijn oma. En saffraanrijst met vermicelli.

Mohammad in de koude keuken. © Foto jjfoto/Vincent de Vries

Alles wat op tafel staat is ontzettend lekker. Dat Kleine Mo een goede kok is, weten ook de mensen die eens zijn aangeschoven bij Castricum aan Tafel, een maandelijkse avond in restaurant De Oude Keuken waarbij statushouders een tweegangendiner koken. Behalve dat Kleine Mo daar regelmatig helpt, gaat hij drie dagen in de week naar school om Nederlands te leren. Hij mag binnenkort naar B2-niveau, zijn Nederlands is goed. Maar echt gemotiveerd om zijn studie af te maken is hij niet meer. „Ik kan me in deze omstandigheden niet concentreren.”

Mohammad heeft gekookt. © Foto jffoto/Vincent de Vries

„Hoe kan ik succesvol worden?“, vraagt hij zich hardop af. Mohammad kwam in 2023 naar Nederland en is een van de eerste bewoners van de Stetweg. Hij wil niets liever dan beveiligiger worden, en op termijn een eigen beveiligingsbedrijf beginnen. „Dat lukt niet in deze situatie. Iedereen kan zomaar dit pand betreden. Laatst kwamen er kinderen binnen, die schreeuwden: 'Jullie zijn vluchtelingen' naar ons. Ik wil me op mijn toekomst focussen, maar ik heb hier weinig zelfstandigheid. Ik probeer mezelf te motiveren. Zeg altijd: 'Dit is je toekomst, ga ervoor'. Maar het wordt niet makkelijker door hier te wonen.”

Terwijl de laatste restjes van de borden worden gegeten, komt Milado (32) uit Iran binnen. Hij komt laat thuis van zijn werk, verdient de kost als kapper in Den Helder. Het liefst zou hij daar wonen, maar hij is aan Castricum toegewezen. En een gemeente wijzigen is haast onmogelijk.

„Gaan jullie ons helpen?“, is het eerste wat hij vraagt. Hij is in de veronderstelling dat de verslaggevers bij de gemeente werken. Na een uitleg – ‘We schrijven voor de krant, we kunnen niets voor je betekenen, alleen je verhaal optekenen’ – blijft hij om hulp vragen. „Ik kan zo niet verder met mijn leven“, zegt hij wanhopig.

Elke avond hoor je jongens met familie bellen. Ik ken alle verhalen, van iedereen

Mohammed (35) uit Jemen
Bewoner

In elke wooncontainer klinkt deze boodschap. Iedere statushouder zegt hetzelfde. De mannen hebben geen fut om een leven op te bouwen door de omstandigheden in de showroom en door het gebrek aan perspectief.

Gebrek aan privacy

Op de gameavond in de container van Lange Mo wordt er een potje Fifa gespeeld: Arsenal (Hassan) tegen Real Madrid (Lange Mo). Het gebrek aan privacy is het grootste probleem, vertelt de laatste. „Geen eigen toilet, geen eigen douche“, begint hij. Hassan scoort een doelpunt. „Je praat te veel“, zegt hij tegen Mohammed. De mannen lachen. Lange Mo praat verder: „Het is hier gehorig. Elke avond hoor je jongens met familie uit het moederland bellen. Ik ken alle verhalen, van iedereen.”

De statushouders kunnen het gebrek aan privacy niet aanvechten. Daar hebben ze wettelijk geen recht op, legt dorpsbewoner Erik Hordijk uit. „Daarom vechten de bewoners alle andere gebreken op deze locatie aan. Die zijn er genoeg.”

Als de klok 10 uur slaat, is het bedtijd. De verslaggevers maken zich zo veel mogelijk in de ‘eigen’ container klaar om te gaan slapen: make-up afhalen, haren borstelen, lenzen uitdoen. Alles om de douchecontainer te vermijden, een plek waar ook de statushouders liever niet komen.

Het sanitair is ondergebracht in een unit die midden in de showroom staat. Douchen of tandenpoetsen is er behelpen. De wasbakken en doucheputjes zitten vol haren, de spiegels onder de tandpasta, en overal slingeren shampooflessen. Weinig bewoners voelen zich nog verantwoordelijk om de ruimtes schoon te houden. Bovendien betalen ze een bijdrage voor het schoonmaken van de vloeren, maar ze zien zelden een schoonmaker. Omdat de tanden tóch gepoetst moeten worden, is het een kwestie van niet te veel nadenken, de schoonste wasbak kiezen en poetsen.

Verslaggevers Senna Brammer en Marije de Leeuw in de sanitaircontainer. © Foto jffoto/Vincent de Vries

Drukkend

Terug in 'onze' container volgt een diepe slaap. Als tegen zes uur in de ochtend de blaas zich meldt, is dat een kwestie van negeren tot het echt niet anders kan. Het idee van een tochtje naar de wc, door koude gangen en met de kans op een ontmoeting met een muis, klinkt niet aanlokkelijk. Terug in slaap vallen lukt niet meer. In de kamer is het benauwd warm. Omdat het koud is in het pand, staat de verwarming in de unit hoog. Maar omdat de temperatuur van het kacheltje slecht te reguleren is en door de gebrekkige ventilatie, hangt er een muffe, drukkende lucht in de kleine ruimte. Een raam openzetten is ook al niet

Toch maar naar het toilet dan. Nog even doorzetten: over een paar uur zijn de verslaggevers thuis. Met een eigen badkamer, een warme woonkamer, een voordeur die op slot kan en een frisse keuken. Een perspectief dat voor de statushouders voorlopig een verre droom is. straks ook naar Angela bij Zicht op een volwaardig huis is er niet. Niemand kan de mannen vertellen tot wanneer ze in de container aan de Stetweg moeten blijven. In Castricum zit de woningmarkt evenals

+ Veiligheid

Vraagt

Heemskerk

verre droom is.

straks ook naar

Angela bij

Zicht op een volwaardig huis is er niet. Niemand kan de mannen vertellen tot wanneer ze in de container aan de Stetweg moeten blijven. In Castricum zit de woningmarkt evenals

De stelling

Overplaatsing

van de amv'ers is

geen goede

strafmaatregel

uitgaan? 'Vraag

naar Angela

Sociale

veiligheid

Een onveilig

gevoel tijdens het

uitgaan? 'Vraag

naar Angela

ADVERTENTIE

Eurojackpot: de

hoogste jackpot

van Nederland!

Eurojackpot

van Nederland!

Eurojackpot

elastische? En dan slot. Er is een groot gebrek aan voorzieningen, doordat er jarenlang te weinig zijn gebouwd. Statushouders hebben in Castricum, in tegenstelling tot de meeste andere Nederlandse gemeenten, sinds 2018 geen voorrang meer op een huis. Inmiddels zijn er wel een aantal Stetweg-bewoners in geslaagd om de aftandse loods te verruilen voor een écht huis, maar – op een enkele na – zijn ze allemaal naar een andere gemeente vertrokken

W
ee
groo
laan
ADVERTENTIE
Ontdek de kracht
van je intuïtie

Tata Chess
Fotograaf
Lennart Ootes
reist de wereld
rond langs alle
grote
schaaktoernooien.
'Mijn hart ligt bij
het innoveren
van liveshows'

+ Interview
De
keuken van
Sjaan' gaat niet
alleen om heet en
pittig maar ook
om smaak

+ Interview
De
Judith en Xavi
(19) ontsnappen
op het nippertje
aan een brand in
hun huis. 'Zo
opgelucht dat
mijn zoon nog
leeft'

Coalitie viel over huisvestingslocatie

Sinds de tijdelijke huisvestingslocatie aan de Stetweg in Bakkum anderhalf jaar geleden werd geopend, is er veel te doen om de woonomstandigheden van de bewoners. De showroom moest op stel en sprong worden verbouwd, omdat de gemeente niet voldoende woningen had om statushouders te huisvesten en daarmee aan haar wettelijke verplichting te voldoen. De problemen begonnen met lekkages in het pand. Bewoners klaagden bij de gemeente, maar Castricum zei hier niets aan te kunnen doen.

Sterker nog: de gemeente beschuldigde de bewoners ervan zélf een lekkage te hebben veroorzaakt, zonder enig bewijs. De situatie liep zo hoog op, dat de Castricumse coalitie viel over dit onderwerp. Later kwam er excuus, maar de problemen in de showroom waren hiermee niet voorbij.

De bewoners lieten op eigen houtje een onderzoek uitvoeren naar de leefomstandigheden in de showroom en schakelden een advocaat in. Een onderzoeksbureau constateerde dat de huisvesting niet aan de wettelijke regels uit het Bouwbesluit voldeed. Volgens het

onderzoek werkt de ventilatie niet voldoende, komt er niet voldoende daglicht in de units, zijn de units te smal, werkt de riolering niet voldoende en is de loods niet af te sluiten, waardoor iedereen in en uit kan lopen. De gemeente, die vervolgens zélf een onderzoek startte, gaf uiteindelijk alleen toe dat de ventilatie niet goed werkte en dat er problemen waren met de riolering. Alleen dat laatste werd opgelost.

De bewoners dienden een bezwaar in en lieten nóg een onderzoek uitvoeren. Ook dat onderzoeksbureau toonde aan dat de huisvesting niet aan de eisen uit het Bouwbesluit voldoet. Het leidde tot een hoorzitting bij de bezwaarschriftencommissie van de gemeente Castricum. Tijdens die hoorzitting eind vorig jaar gaf de gemeente na nieuw eigen onderzoek toe dat ook de daglichttoetreding in de units niet voldoet.

Met die toezegging erkent de gemeente wederom niet alle tekortkomingen waarover de bewoners klagen. Het oordeel van de bezwaarschriftencommissie wordt in februari verwacht.

Reactie gemeente Castricum

Op vragen van deze krant over de leefomstandigheden van de veertien statushouders aan de Stetweg, reageert een woordvoerder van de gemeente Castricum met algemene reactie namens het college: „Op dit moment loopt een formele procedure en doet de bezwaarschriftencommissie binnenkort uitspraak. Dat traject moet zorgvuldig worden doorlopen. Intussen werken wij aan het voldoen aan de eisen voor de locatie. Zodra daaraan is voldaan, ontstaat ruimte met bewoners in gesprek te gaan over mogelijke verbeteringen in de woonomgeving, voor zover dat binnen de mogelijkheden ligt. Het is dan ook fijn als de huidige bewoners daaraan meewerken; dat bespoedigt het uiteindelijke resultaat.

Het verblijf op deze locatie is tijdelijk. Ingezet wordt op doorstroming, zodat mensen hier zo kort mogelijk hoeven te verblijven. Dat neemt niet weg dat bewoners, ook in deze situatie, stappen kunnen zetten richting integreren. De Nederlandse taal leren, werken, sporten, etcetra, is belangrijk voor het deelnemen aan de samenleving. Verder kunnen meldingen over de afvalinzameling, ongedierte en andere zaken gewoon gedaan worden bij de beheerder.”